



Çevre Hareketine Katılımda Çevre Bilincinin Etkisi: Bartın Örneği

The Effect of Environmental Awareness on Participation in the Environmental Movement: The Case of Bartın

Ali Deniz Koyuncu¹ , Salih Çiftçi² 

Öz

Bu çalışma Bartın'ın Amasra ilçesinde kurulması planlanan termik santrale ilişkin yöre halkının tutumunu belirlemek amacıyla yapılmıştır. Ayrıca çevre hareketlerinin, çevre bilincinin oluşturulmasında aracı olduğu düşünülmektedir. Çalışmanın örneklem grubu, basit tesadüf örnekleme yöntemi ile seçilen Amasra'da ikamet eden 240 kişiden oluşmaktadır. Binlerce yıllık tarihi ve turistik özelliğiyle Türkiye'nin önemli ve nadir yerleşkelerinden biri olan Amasra'da, çevre hareketleri aracılığı ile yerel halkın termik santrale karşı gösterdiği direnişin araştırıldığı çalışmada, Pearson Chi-Square ve Mann Whitney U testleri kullanılmıştır. Yapılan araştırma sonucu çevre hareketine katılım durumunun çevreye yönelik tutumları olumlu yönde etkilediğine dair farklılıklar bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Amasra, Çevre Bilinci, Çevre Sorunları, Çevre Hareketleri

ABSTRACT

This study was carried out in order to determine the attitude of the local people regarding the coalfired power plant planned to be built in Amasra district of Bartın. Furthermore, it is thought that environmental movements act as an intermediary in the creation of environmental awareness. The sample group of the study it consists of 240 people residing in Amasra selected by the simple random sampling method. Pearson Chi-Square and Mann Whitney U tests were used in the study investigating the resistance of local people against coalfired power plants through environmental movements in Amasra, which is one of the important and rare settlements of Turkey with its thousands of years of history and touristic features. Significant differences were found that the environmental movements positively affected the research participants' attitudes towards the environment.

Keywords: Amasra, Environmental Awareness, Environmental Issues, Environmental Movements

¹ Corresponded Author: Bartın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, alidenizkoyuncu@hotmail.com, 0000-0001-9468-4391

² Bartın Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, sciftci@bartin.edu.tr, 0000-0002-0574-2164



GİRİŞ:

İnsan-çevre-toplum ilişkisine tarihsel süreç içerisinde bakıldığında, sürecin çevre aleyhine geliştiği görülmektedir (Ünder, 1996: 68-69). Doğa, kendi kendini yenileyebilir durumdayken, insanların kendi çıkarları doğrultusunda doğayı araçsallaştırması, çevre sorunlarının doğmasına neden olmuştur. Sanayileşme, hızlı nüfus artışı ve kentleşme gibi beşeri unsurlar nedeniyle çevre sorunları ivme kazanarak küresel hale gelmiştir.

Çevre sorunlarının, küresel anlamda önlenemez duruma gelmesinin ardından çevresel farkındalığı artırmaya yönelik çalışmalar hız kazanmıştır (Tunç vd., 2012: 229). Ancak çevre bilincine sahip olmak, sadece çevre sorunlarıyla karşılaşan toplumlarda görülmesi gereken bir durum değildir. Yaşanabilir ve sürdürülebilir bir çevre için yerelden küresel boyuta kadar tüm toplumlarda çevre bilinci oluşturulmalıdır. Dolayısıyla çevreye araçsal değer yüklemek yerine, çevredeki her varlığın ekosistemin bir parçası ve içsel bir değeri olduğu bilinciyle hareket etmek, insan-çevre-toplum arasındaki dengenin kurulması açısından önemli bir aşamadır.

Yeni toplumsal hareket türü olarak ortaya çıkan çevre hareketlerinde, çevre sorunlarına tepki göstermek ve bu sorunların çözümü konusunda yetkili mercilere baskı kurmak amaçlanmaktadır. Batı ülkelerinde 20. Yüzyılda (Duru, 1995: 28-29) başlayan çevre hareketleri, aynı yıllarda Türkiye’de yerel çevre sorunlarına tepki olarak doğmuştur. Özellikle ekonomik kalkınmaya yönelik yasal düzenlemeler nedeniyle uzun vadede çevre sorunlarına yol açabileceği düşünülen projeler, yerel halk tarafından tepki görebilmektedir. Enerji santrali ve madencilik faaliyetlerinin insanların sağlığını, yerel halkın geçim kaynaklarını ve çevreyi olumsuz etkilemesi durumları, insanları örgütlü ya da örgütsüz şekilde çevre hareketlerine yönlendirmektedir (Çobanoğlu, 2014: 114-115).

Gelişen teknoloji ve sosyo-ekonomik gelişim ile birlikte enerji ihtiyacı da her geçen gün artmaktadır. Artan bu ihtiyacı karşılamak amacıyla yapılan girişimler başta çevre örgütleri olmak üzere yerel halk tarafından da engellenmek istenmektedir. Yerel halk, yapılmak istenen enerji yatırımlarını, kendi yaşam alanlarını çevresel açıdan olumsuz etkileyeceği kaygısıyla direnç gösterirken, örgütlü çevre hareketleri de bu duruma destek vermesiyle birlikte Türkiye’de çevre hareketlerinin sayısı her geçen gün artmaktadır (Aygün ve Şakacı, 2015: 146). Bartın ilinin Amasra ilçesine kurulmak istenen termik santrale karşı ortaya çıkan çevre hareketleri, Türkiye’deki mücadelelere örnek olabilecek niteliktedir. Termik santrale karşı hukuksal ve toplumsal mücadeleler, 120 kurumsal temsil ile termik santralin insan sağlığına, çevreye ve yerel ekonomiye zarar vereceğini düşünen yöre halkı tarafından gerçekleştirilmektedir (URL-1, 2019).

1. Literatür

Bilinç kavramı, bireyin çevresine karşı duyarlı olma durumu, kişinin bir konu hakkında farkındalığı ya da aklın kendisinin ve dünyanın farkında olma durumu gibi anlamlara gelmektedir. Bu durumda çevre bilinci ya da çevresel farkındalık, çevre yanlısı davranışın psikolojik boyutuyla ilişkilendirilmektedir (Cansaran, 2019: 29).

Çevre bilinci; çevre bilgisi, çevreye yönelik tutumlar ve çevre dostu davranışların bir araya gelmesiyle oluşmaktadır. Çevre sorunları, bu sorunların çözüm yolları, ekolojik gelişmeler ve doğa hakkında bilgi sahibi olmak çevre bilgisini oluşturmaktadır. İnsanların çevreye karşı gösterdikleri olumlu ya da olumsuz düşünce ve tavırlar ise çevreye yönelik tutumlarını belirlemektedir. Bu tutumların belirlenmesinde kişilerin değer yargıları, kızgınlıkları, korkuları ve huzursuzlukları gibi sahip oldukları duyguları etkili olmaktadır. Çevre dostu davranışlar ise çevrenin korunması için gösterilen gerçek davranışlardır (Erten, 2004: 4-5).

Çevre bilinci toplumların kültürel, politik ve toplumsal özelliklerine, eğitim ile gelişmişlik düzeylerine ve yaşanan coğrafyaya göre değişmektedir. Çevre sorunlarının görüldüğü yerlerde yaşayanların çevre bilinci, bu sorunlara uzak yerlerde yaşayanlara göre daha yüksek olduğu ifade edilmektedir. Örneğin, Londra'da yaşayan yüksek gelirli bir iş insanı için kuraklık, yoksulluk ve açlık bir anlam ifade etmezken, Somali'de yaşayan köylülerin bu konularda daha bilinçli oldukları belirtilmektedir. Yine Kuzey Sibirya'da yaşayan bir Yakut'un kar, buz ve don konularındaki bilinci, Büyük Sahra Çölü'nde yaşayanlardan daha yüksek düzeyde olabilmektedir. Doğal olarak çölde yaşayan insanların kuraklık, su kaynağı gibi konulardaki bilinci de daha kuzeyde yaşayanlardan yüksek olabilmektedir (Atasoy, 2019: 277).

Türkiye'de çevre kirliliği genellikle çöplerin toplanmaması gibi yüzeysel bir sorun olarak algılanmaktadır. Ancak çevreyi koruma davranışının daha fazlası olarak ortaya çıkan çevre hareketleri; enerji santralleri, kimyasal tarım, taş ocakları, çöp biriktirme alanları gibi doğaya zararlı etkileri olan faaliyetlere karşı bir bilinçlenmedir. Çevre hareketlerinde yer alan kişilerin ekonomi, su, çöp ve korku odaklı görüşlerinin yanında gelişen çevre bilinci, çevre merkezli etik yaklaşım olarak görülmektedir (Şendeniz, 2016: 460).

Çevre bilinci toplumların eğitim ve gelişmişlik düzeyine, kültürel, politik ve toplumsal özelliklerine ve yaşanan coğrafyaya göre değişmektedir. Çevre sorunlarının görüldüğü yerlerde yaşayanların çevre bilinci, bu sorunlara uzak yerlerde yaşayanlara göre daha yüksek olduğu ifade edilmektedir (Atasoy, 2019: 277).

Erten'e (2004: 4-5) göre çevre bilinci; çevre bilgisi, çevreye yönelik tutumlar ve çevre dostu davranışlar zincirinden oluşmaktadır. Çevre sorunları, bu sorunların çözüm yolları, ekolojik gelişmeler ve doğa hakkında bilgi sahibi olmak çevre bilgisini oluşturmaktadır. İnsanların çevreye karşı gösterdikleri olumlu ya da olumsuz düşünce ve tavırlar ise çevreye yönelik tutumlarını belirlemektedir. Bu tutumların belirlenmesinde değer yargıları, korkuları, kızgınlıkları ve huzursuzlukları gibi sahip oldukları duyguları etkili olmaktadır. Çevre dostu davranışlar da çevrenin korunması için gösterilen gerçek davranışlardır.

Çevre bilincinin içselleştirilme derecesine göre beş farklı düzeyden bahsedilmektedir. İnsan-çevre ilişkisinin çevre sorunları yarattığının bilgisinde olmak ama kendi davranışlarını değiştirmemek ve başkalarının da davranışını değiştirmesini talep etmemek birinci düzey olarak görülmektedir. İkinci düzeyde, kendi davranışını değiştirmemek ama başkalarının davranışlarını değiştirmesini talep etmek yer almaktadır. Bireyin çevresiyle ilişkisini sorumlu olarak kurması üçüncü düzeyi oluşturmaktadır. Dördüncü düzey, kişinin sorumlu davranması ve başkalarının da sorumlu davranmasını sağlamaya çalışmaktadır. Son olarak beşinci düzey ise çevre sorunlarının çözümü için maddi fedakarlıkta bulunmaktır. Çevre bilincinin sorumlu olunan alanın kapsamına göre de farklılaştığı belirtilmektedir. Bu sorumluluğun kapsamı içinde yaşanan yerellikle ya da ülke bütünüyle sınırlanabileceği gibi tüm dünyayı da kapsayabileceği ifade edilmektedir (Güler vd., 2002: 30).

Çevresel kaygılarla yapılan ve toplumsal girişimler arasında yer alan hareketler, çevre hareketleri olarak adlandırılmaktadır. Çevre değerlerindeki kirlilik, dengesiz nüfus artışı, ormanlık alanların azalması ve buna bağlı olarak canlı türlerinin yok olması, doğal kaynakların dengesiz dağılımı gibi sorunlara tepki olarak ortaya çıkmıştır. Çevre hareketleri aynı zamanda uzun vadede çevre sorunları oluşturacak projelere karşı gelerek, gelecek kuşakların güvenli bir şekilde yaşamasına aracılık etmektedir (Işık, 2015: 106-108).

Çevre hareketlerine katılanlar, tepkilerini göstermek ya da isteklerinin idare tarafından dikkate alınması amacıyla birtakım eylemlere başvurmaktadır. Boykot etme, imza toplama, yürüyüş düzenleme ve gösteri yapma bunlara örnek olarak gösterilebilir. Bunların dışında çevre hareketleri,

çevreye zararı olmayan ürünlerin kullanılması, medya faaliyetleri ve sivil itaatsizlik gibi yöntemlere de başvurabilmektedir (Balkaya, 2014: 47).

Çevre kirliliğini önlemek amacıyla yapılan ve içinde eylem de barındıran girişimleri tarihsel açıdan çok eskiye götürmenin olanağı yoktur. Çünkü insanın, doğa ile ilişkisi neticesinde ortaya çıkan çevre kirlilikleri, sanayi devrimi sonrasında ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla çevre bilinçlenmesine etki eden toplumsal hareketler ile çevre örgütlenmeleri 19. yüzyılın sonlarında görülmektedir. 20. yüzyılın üçüncü çeyreğinden sonra da çevre kirliliğine dikkat çekmek isteyen çevre örgütlenmelerinin sayısında artış gerçekleşmektedir (Keleş, 2015: 84).

Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın 2014-2023 Batı Karadeniz Bölge Planı Analizleri'ne bakıldığında Amasra ilçesini tehdit eden sorunların başında Termik Santral Projesi bulunmaktadır. Termik santralin yapılması durumunda doğal çevreyi tahrip edeceği belirtilmektedir (URL-2, 2013).

Bununla birlikte 2005 yılında Amasra'daki kömür madeni, Türkiye Taşkömürü Kurumu tarafından rödvans sözleşmesi ile 20 yıllığına termik santrali inşa etmek isteyen şirkete devredilmiştir. Maden sahasının yakınında Tarlaağzı ve Gömü köyleri bulunmaktadır. Köylerde ikamet eden vatandaşların kömür madenini istediği ancak bu iki köyün yakınında bulunan, Çapak Koyu mevkiine inşa etmek istenilen termik santrale karşı olduğu belirtilmektedir (Kazaz, 2016: 36-37).

Amasra'nın Tarlaağzı ve Gömü köylerine inşa edilmek istenen termik santral için ilk ÇED başvurusu 2009 yılında yapılmıştır. Başvuruda projenin 2640 MW gücünde termik santral, santrale yakıt sağlayan yeraltı kömür işletmesi, endüstriyel atık depolama alanı, liman ve kireçtaşı ocağından oluşacağı belirtilmiştir. Dönemin bakanlık yetkilileri tarafından eksik evrak gerekçesiyle başvuru geri çevrilmiş ancak şirket sonraki başvurularında projeyi parçalara ayırarak devam ettirmiştir (Atmış, 2017: 9).

Bartın-Amasra halkı termik santral projesine karşı birlikte mücadele etmektedir. Toplumsal açıdan çok daha eskiye dayanan mücadeleler, 2010 yılından itibaren Bartın Platformu öncülüğünde devam etmektedir. Çevre hareketlerinde yürüyüş, miting, afiş, pankart, döviz, kepenk kapatma, insan zinciri ve slogan gibi eylem repertuarları kullanılmıştır. Toplumsal ve hukuksal mücadeleler sayesinde termik santral ve bütünleşmiş projeler, tasarım aşamasında olsa da termik santralin yapımı için şirketin ısrarı devam etmektedir. Bunun yanında da yöre halkının termik santralin inşa edilmemesi için mücadelesi sürerken aynı zamanda da kaygılı bekleyişleri de devam etmektedir. Nitekim çalışmanın yapıldığı tarihte, termik santralle ilgili devam eden davalar hâlâ mevcuttur.

2. Yöntem, Evren ve Örneklem

Araştırmada birincil veri toplamak için anket yöntemi kullanılmaktadır. Katılımcılarla yüz yüze görüşülerek yapılan anket formu 2 bölümden, toplam 40 soru ve önermeden oluşmaktadır. Birinci bölümde katılımcıların sosyo-demografik bilgilerini öğrenmek amacıyla 7 soru bulunmaktadır. Anketin ikinci bölümünde çevre bilincinin oluşturulmasında çevre hareketlerinin değerlendirilmesi amacıyla 24 önerme ve çevreye yönelik 9 kapalı uçlu soru bulunmaktadır. Önermenin yer aldığı kısımda "5'li Likert Ölçeği" kullanılmaktadır. Katılımcıların önermeleri "hiç katılmıyorum, katılmıyorum, kararsızım, katılıyorum, kesinlikle katılıyorum" şeklinde cevaplamaları istenerek puanlama olumsuzdan olumluya doğru 1'den 5'e kadar sıralanmaktadır. Anket uygulanırken basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile katılımcı seçilmiştir. Verilerin analizinde, çevre hareketine katılım ile sosyo-demografik soruların karşılaştırılmasında Pearson Chi-Square, çevre hareketine katılım ile ifadelerin karşılaştırılmasında Mann Whitney U testleri, IBM SPSS Statistics Subscription programı aracılığı ile kullanılmıştır.

Araştırmanın evrenini Bartın-Amasra ilçe merkezi ve köylerinde ikamet eden 18 yaş ve üzeri vatandaşlar oluşturmaktadır. TÜİK'in 31.12.2019 tarihli Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi verilerine göre evren 11586 kişiden oluşmaktadır. Zaman ve maliyet unsurları göz önüne alındığında tüm evrene ulaşılması mümkün olmamaktadır, dolayısıyla örneklem tespit edilmiştir. Örneklem hesaplamasında Cochran tarafından öne sürülen, sosyal bilim araştırmalarında en çok kullanılan formülün ($n = n_0 / 1 + n_0 / N$), ($n_0 = t^2 \cdot s^2 / d^2$) kullanılmasına karar verilmiştir. Formülde evren büyüklüğü (N), örneklem (n), güven düzeyine karşılık gelen tablo z değeri (t), evren için tahmin edilen standart sapma (s), hata toleransı (d) ile ifade edilmektedir (Gürbüz ve Şahin, 2017: 128-129). Formülü araştırmaya uyguladığımızda evren (N = 11586), %95 güvenilirlik (z tablosu değerine göre t = 1,96), %5 hata toleransı (d = 0,05) ve evren için standart sapma %50 (s = 0,5) olarak hesaplandığında en az 372 kişiye anket uygulanması sonucu ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda Amasra'nın merkezinde ve köylerinde hanelere, kahvehanelere, cadde ve sokak vb. yerlerdeki iş yerlerine gidilerek yerel katılımcı sağlanması planlanmıştır. Ancak araştırma sürecinde gidilmesi planlanan birçok köy ve mahallede Covid-19 pozitif vakasının olduğu sağlık çalışanlarından ve Sağlık Bakanlığı'nın Hayat Eve Sığar uygulamasından öğrenilmesi üzerine, karantina uygulaması göz önüne alınarak Amasra'nın merkezi, Tarlaağzı ve Gömü köyleri araştırmanın örneklemi olarak belirlenmiştir. Covid-19 nedeniyle kişilerin ankete katılım sağlamak istememesi ve araştırma süresinin de kısıtlı olması nedeniyle süreç sonunda katılımcı sayısı 240 ile sınırlı kalmıştır. Bu durumda hata oranı %5'ten %6,26'ya yükselmiştir (Etik Araştırma, 2021).

3. Bulgular

Anketin ikinci kısmında bulunan 24 ölçekli ifadenin Cronbach's Alpha güvenilirlik analizine tabi tutulması sonucu 0,744 değeri çıkmaktadır. Alfa değerinin 0,7 üzeri olması kabul edilebilir bir değer olduğunu göstermektedir (Altunışık vd., 2012: 126).

3.1. Araştırmaya Katılanların Sosyo-Demografik Özellikleri

Tablo 1: Katılımcıların Sosyo-Demografik Özellikleri

Cinsiyet	Erkek	59,17%	Öğrenim Durumu	İlkokul	12,08%
	Kadın	40,83%		Ortaokul	11,67%
				Lise	41,25%
Yaş	18-25 yaş	12,92%	Aylık Gelir Düzeyi	Önlisans	5,42%
	26-35 yaş	23,75%		Lisans	27,92%
	36-45 yaş	25,83%		Lisansüstü	1,66%
	46-55 yaş	20,00%		2000 TL ve altı	18,33%
	56-65 yaş	10,42%		2001-3500 TL	33,33%
	65 yaş üzeri	5,83%		3501-5000 TL	22,50%
	Boş cevap	1,25%		5000 TL üstü	23,75%
Meslek	İşçi	18,75%	İkamet Süresi	Boş cevap	2,09%
	Memur	13,75%		1 yıldan az	7,92%
	Esnaf	22,08%		1-5 yıl	11,25%
	Serbest meslek	7,08%		5-10 yıl	8,33%
	Öğretmen	4,58%		10 yıldan fazla	72,08%
	Öğrenci	9,17%		Boş cevap	0,42%

İşsiz	3,75%	Ev Sahipliği Durumu	Kendine ait	61,67%
Diğer	20,42%		Kendine ait değil	38,33%
Boş cevap	0,42%			

3.2. Çevre Hareketine Katılıma İlişkin Sosyo-Demografik Karşılaştırmalar

Tablo 2’de görüldüğü üzere öğrenim durumu ile çevre hareketine katılım arasında $p=0,049$ değerine ulaşılarak anlamlı farklılık bulunmaktadır.

Tablo 2: Öğrenim Durumu İle Çevre Hareketine Katılım Arasındaki İlişki

	Katılanlar	Katılmayanlar	Toplam	
Öğrenim Durumunuz?	İlkokul Mezunu	9,2%	2,9%	12,1%
	Ortaokul Mezunu	7,9%	3,8%	11,7%
	Lise Mezunu	25,8%	15,4%	41,2%
	Önlisans Mezunu	3,3%	2,1%	5,4%
	Lisans Mezunu	15,0%	12,9%	27,9%
	Lisansüstü Mezunu		1,7%	1,7%
	Toplam	61,2%	38,8%	100,0%

Meslek ile çevre hareketine katılım arasında $p=0,004$ değerine ulaşılarak anlamlı farklılık bulunduğu Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3: Meslek İle Çevre Hareketine Katılım Arasındaki İlişki

	Katılanlar	Katılmayanlar	Toplam	
Mesleğiniz?	İşçi	11,7%	7,1%	18,8%
	Memur	5,4%	8,4%	13,8%
	Esnaf	16,8%	5,4%	22,2%
	Serbest Meslek	5,4%	1,7%	7,1%
	Öğretmen	2,9%	1,7%	4,6%
	Öğrenci	3,8%	5,4%	9,2%
	İşsiz	1,3%	2,5%	3,8%
	Diğer	14,2%	6,3%	20,5%
	Toplam	61,5%	38,5%	100,0%

Tablo 4’ten anlaşıldığı üzere Amasra’da ikamet süresi ile çevre hareketine katılım arasında $p=0,001$ değerine ulaşılarak anlamlı farklılık bulunmaktadır.

Tablo 4: İkamet Süresi İle Çevre Hareketine Katılım Arasındaki İlişki

	Katılanlar	Katılmayanlar	Toplam	
Kaç Yıldır Amasra’da yaşıyorsunuz?	1 yıldan az		8,0%	8,0%
	1-5 yıl	1,7%	9,6%	11,3%
	5-10 yıl	5,4%	2,9%	8,3%
	10 yıldan fazla	54,4%	18,0%	72,4%
Toplam	61,5%	38,5%	100,0%	

Ev sahipliği durumu ile çevre hareketine katılım arasındaki ($p=0,002$) anlamlı farklılık Tablo 5’te gösterilmiştir.

Tablo 5: Ev Sahipliği Durumu İle Çevre Hareketine Katılım Arasındaki İlişki

		Katılanlar	Katılmayanlar	Toplam
Yaşadığınız ev	Evet	42,5%	19,2%	61,7%
kendinize mi ait?	Hayır	18,7%	19,6%	38,3%
Toplam		61,2%	38,8%	100,0%

3.3. Çevre Hareketine Katılım Durumuna Göre Değişkenlik Gösteren İfadeler

Çalışmanın bu bölümünde katılımcıların çevre hareketine katılım durumlarına göre farklı sorularda verdikleri cevaplar yer almaktadır. Aşağıdaki tablolarda katılımcıların katılma durumlarına ilişkin sayı (S), sıra ortalaması (S.O), sıra toplamı (S.T) ile U, Z, p değerleri gösterilmiştir.

Çevre hareketine katılanların, “çevreyi kirleten birini gördüğümde müdahale ederim” ifadesine daha olumlu yönde yaklaştığı Tablo 6’da görüldüğü üzere sıra ortalaması puanından anlaşılmaktadır.

Tablo 6: Çevre Hareketine Katılım İle Çevreyi Kirleten Birini Gördüğümde Müdahale Ederim İlişkisi

	S.	S.O	S. T	U	Z	p
Katılan	147	134,51	19773,5	4628,5	-4,342	0,000
Katılmayan	92	96,81	8906,5			

Tablo 7’ye göre çevre hareketine katılanlar, “yaşadığım yerdeki çevre sorunlarının önlenmesi için elimden geleni yaparım” ifadesine daha olumlu yönde yaklaşmaktadır.

Tablo 7: Çevre Hareketine Katılım İle Yaşadığım Yerdeki Çevre Sorunlarının Önlenmesi İçin Elimden Geleni Yaparım İlişkisi

	S	S. O	S. T	U	Z	p
Katılan	143	133,5	19090,5	4504,5	-4,570	0,000
Katılmayan	93	95,44	8875,5			

Çevre hareketine katılanların, “dünyanın herhangi bir yerindeki çevre sorunu beni ilgilendirir” ifadesine daha olumlu yönde yaklaştığı Tablo 8’den anlaşılmaktadır.

Tablo 8: Çevre Hareketine Katılım İle Dünyanın Herhangi Bir Yerindeki Çevre Sorunu Beni İlgilendirir İlişkisi

	S	S. O	S. T	U	Z	p
Katılan	146	130,07	18990	5319	-3,025	0,002
Katılmayan	93	104,19	9690			

Tablo 9’dan anlaşıldığı üzere çevre hareketine katılanlar, “çevreyle ilgili yazılı-görsel yayınları takip ederim” ifadesine daha olumlu yönde yaklaşmaktadır.

Tablo 9: Çevre Hareketine Katılım İle Çevreyle İlgili Yazılı-Görsel Yayınları Takip Ederim İlişkisi

	S	S. O	S. T	U	Z	p
Katılan	146	126,47	18464	5553	-2,254	0,024
Katılmayan	91	107,02	9739			

Çevre hareketine katılanların, “termik santralin bölgeye ekonomik olarak katkı sağlayacağını düşünüyorum” ifadesine daha olumsuz yönde yaklaştığı Tablo 10’dan anlaşılmaktadır.

Tablo 10: Çevre Hareketine Katılım İle Termik Santralin Bölgeye Ekonomik Olarak Katkı Sağlayacağını Düşünüyorum İlişkisi

	S	S. O	S. T	U	Z	p
Katılan	146	97,76	14272,5	3541,5	-6,427	0,000
Katılmayan	92	154,01	14168,5			

Tablo 11’e göre çevre hareketine katılanlar, “termik santral ekonomik fayda sağlasa bile çevreye zararı olacağını düşünüyorum” ifadesine daha olumlu yönde yaklaşmaktadır.

Tablo 11: Çevre Hareketine Katılım İle Termik Santral Ekonomik Fayda Sağlasa Bile Çevreye Zararı Olacağını Düşünüyorum İlişkisi

	S	S. O	S. T	U	Z	p
Katılan	147	130,56	19193	5209	-3,436	0,001
Katılmayan	92	103,12	9487			

Çevre hareketine katılanların, “termik santralin yörenin geleneksel yapısını bozacağını düşünüyorum” ifadesine daha olumlu yönde yaklaştığı Tablo 12’de görülmektedir.

Tablo 12: Çevre Hareketine Katılım İle Termik Santralin Yörenin Geleneksel Yapısını Bozacağını Düşünüyorum İlişkisi

	S	S. O	S. T	U	Z	p
Katılan	146	125,08	18598	5565	-2,451	0,014
Katılmayan	92	103,12	9843			

Tablo 13’e göre çevre hareketine katılanlar, “termik santralin bölgede bulunan canlı türlerine zarar vereceğini düşünüyorum” ifadesine daha olumlu yönde yaklaşmaktadır.

Tablo 13: Çevre Hareketine Katılım İle Termik Santralin Bölgede Bulunan Canlı Türlerine Zarar Vereceğini Düşünüyorum İlişkisi

	S	S. O	S. T	U	Z	p
Katılan	146	125,08	18261,5	5755,5	-1,989	0,047
Katılmayan	91	109,25	9941,5			

Çevre hareketine katılanların, “kendimi çevreci olarak tanımlayabilirim” ifadesine daha olumlu yönde yaklaştığı Tablo 14’te yer alan sıra ortalaması puanından anlaşılmaktadır.

Tablo 14: Çevre Hareketine Katılım İle Kendimi Çevreci Olarak Tanımlayabilirim İlişkisi

	S	S. O	S. T	U	Z	p
Katılan	146	128,41	18748,5	5268,5	-2,903	0,004
Katılmayan	91	103,9	9454,5			

Tablo 15’e göre çevre hareketine katılanlar, “çevre dostu ürünler kullanmaya özen gösteririm” ifadesine daha olumlu yönde yaklaşmaktadır.

Tablo 15: Çevre Hareketine Katılım İle Çevre Dostu Ürünler Kullanmaya Özen Gösteririm İlişkisi

	S	S. O	S. T	U	Z	p
Katılan	145	126,52	18345,5	5724,5	-2,106	0,035
Katılmayan	93	108,55	10095,5			

Çevre hareketine katılanların, “termik santral bölgenin tanıtımına olumlu katkı yapacaktır” ifadesine daha olumsuz yönde yaklaştığı Tablo 16’da yer alan sıra ortalaması puanından anlaşılmaktadır.

Tablo 16: Çevre Hareketine Katılım İle Termik Santral Bölgenin Tanıtımına Olumlu Katkı Yapacaktır İlişkisi

	S	S. O	S. T	U	Z	p
Katılan	147	105,11	15451	4573	-4,575	0,000
Katılmayan	91	142,75	12990			

Çevre hareketine katılanların, “termik santralin bölgenin turizm potansiyelini olumsuz etkileyeceğini düşünüyorum” ifadesine daha olumlu yönde yaklaştığı Tablo 17’de yer alan sıra ortalaması puanından anlaşılmaktadır.

Tablo 17: Çevre Hareketine Katılım İle Termik Santralin Bölgenin Turizm Potansiyelini Olumsuz Etkileyeceğini Düşünüyorum İlişkisi

	S	S. O	S. T	U	Z	p
Katılan	147	131,92	19392,5	4568,5	-4,323	0,000
Katılmayan	89	96,33	8573,5			

Tablo 18’e göre çevre hareketine katılanlar, “termik santralin kurulmaması için yapılan gösteriler sonrasında çevreye karşı daha duyarlı olduğumu düşünüyorum” ifadesine daha olumlu yönde yaklaşmaktadır.

Tablo 18: Çevre Hareketine Katılım İle Termik Santralin Kurulmaması İçin Yapılan Gösteriler Sonrasında Çevreye Karşı Daha Duyarlı Olduğumu Düşünüyorum İlişkisi

	S	S. O	S. T	U	Z	p
Katılan	147	136,63	20084,5	4023,5	-5,308	0,000
Katılmayan	90	90,21	8118,5			

Çevre hareketine katılanların, “termik santralin kurulmaması için yapılan gösteriler başarılı olmuştur” ifadesine daha olumlu yönde yaklaştığı Tablo 19’da yer alan sıra ortalaması puanından anlaşılmaktadır.

Tablo 19: Çevre Hareketine Katılım İle Termik Santralin Kurulmaması İçin Yapılan Gösteriler Başarılı Olmuştur İlişkisi

	S	S. O	S. T	U	Z	p
Katılan	147	133	19551,5	4115,5	-4,756	0,000
Katılmayan	87	91,3	7943,5			

Çevre hareketine katılanların, “termik santralin kurulmaması için yerel yönetim çaba göstermiştir” ifadesine daha olumlu yönde yaklaştığı Tablo 20’de yer alan sıra ortalaması puanından anlaşılmaktadır.

Tablo 20: Çevre Hareketine Katılım İle Termik Santralin Kurulmaması İçin Yerel Yönetim Çaba Göstermiştir İlişkisi

	S	S. O	S. T	U	Z	p
Katılan	146	133,58	19502	4077	-4,869	0,000
Katılmayan	88	90,83	7993			

Tablo 21’e göre çevre hareketine katılanlar, “termik santralin kurulması için merkezi yönetim ısrarcıdır” ifadesine daha olumlu yönde yaklaşmaktadır.

Tablo 21: Çevre Hareketine Katılım İle Termik Santralin Kurulması İçin Merkezi Yönetim İsrarcıdır İlişkisi

	S	S. O	S. T	U	Z	p
Katılan	146	127,32	18589	4698	-3,328	0,001
Katılmayan	86	98,13	8439			

Tablo 22’den anlaşıldığı üzere çevre hareketine katılanlar, “termik santralin kurulacağını düşünüyorum” ifadesine daha olumsuz yönde yaklaşmaktadır.

Tablo 22: Çevre Hareketine Katılım İle Termik Santralin Kurulacağını Düşünüyorum İlişkisi

	S	S. O	S. T	U	Z	p
Katılan	147	101,64	14940,5	4062,5	-4,913	0,000
Katılmayan	88	145,34	12789,5			

SONUÇ:

Çevre sorunlarının artması genel anlamda çevre duyarlılığını da artırmaktadır. Ancak çevre bilinci sadece sorunlar yaşanırken gösterilmesi gereken bir davranış değildir. Bu bilinç bireysel ve toplumsal bir sorumluluk olup, doğaya her zaman saygılı davranmayı gerekli kılmaktadır. Kişilik gelişimiyle çevre bilincinin gelişmesi arasında bir bağın olduğu anlaşılmaktadır. Ancak kişisel çıkarlarını düşünerek çevre konusundaki bilgisini, davranışa dönüştürmeyen insanlar da bulunmaktadır. Çevre bilincinin gelişmesi için öncelikle insanların bencil tutumdan kurtulmaları, doğayla savaşmayı bırakmaları gerekmektedir. Doğadaki her varlığın içsel değeri olduğunun farkında olunmalı ve doğaya araçsal değer yüklemekten vazgeçilmelidir. Doğanın insanlar için yaratıldığı düşüncesi yerine doğadaki hiçbir varlığın diğerlerinden üstün olmadığı, tüm varlıkların doğanın bir parçası olduğunun bilincinde olunmalıdır. Bu nedenle çevre sorunlarına karşı çeşitli akımlar ortaya çıkmaktadır.

Yeni toplumsal hareketler arasında yer alan çevre hareketlerinin var olan çevre sorunlarına ya da uzun vadede çevre sorunları yaratabilecek projelere karşı ortaya çıktığı görülmektedir. Çevre hareketleri, Türkiye’de genellikle yerel düzeyde çevre örgütlerinin desteğini alarak ortaya çıkmaktadır. Kamuoyu oluşturmak amacıyla genellikle medya araçları ve çeşitli eylemler tercih edilmektedir. Yasal yollardan mücadele eden, onarımcı politikaları yeterli gören çevre örgütleri bulunurken, uzlaşma yerine sivil itaatsizlik gibi eylem yöntemlerini kullanan radikal çevre örgütleri de görülmektedir.

Türkiye’de 1970’li yıllarda yerel çevre sorunlarına karşı başlayan protestolar, yerel ekonominin zarara uğraması kaygısını taşımıştır. O yıllarda çevre korumaya ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır. Çevrenin geliştirilmesi, korunması ve kirliliğin önlenmesi 1982 yılında anayasal bir zorunluluk olmuştur. 1983 yılında 2872 sayılı Çevre Kanunu, 1993 yılında ise ilk ÇED Yönetmeliği yürürlüğe girmiştir. Ancak ÇED yönetmeliğinin zorunlu kıldığı halk katılım toplantılarında anlaşmazlıklar yaşanması (URL-3, 2019: 5-6) ve ÇED sonuçlarının sürekli olarak yerel halk aleyhine sonuçlanması, halkın çevre hareketlerine yönelmesinde etkili olmuştur. Türkiye’de çevre hareketlerinin çoğunlukla yapılmak istenen projelerin ÇED süreçlerinde ortaya çıktığı görülmektedir. Ekonomik büyüme yolunda çevre sorunları yaratacak projelerin ÇED raporları, hukuki süreçte iptal edilmesine rağmen ilgili şirketin proje üzerinde küçük değişiklikler yaparak tekrar başvurusu, mahkeme kararının yetersiz kaldığını göstermektedir (Çımrın, 2015: 314).

Bartın-Amasra’da çevre hareketlerinin başlangıç noktası, termik santralin halkın sağlığı, çevre ve yerel ekonomi üzerinde olumsuz etkilere yol açacağı düşüncesidir. Gerçekleştirilen çevre hareketleri, “Termiksiz Yaşam Mücadelesi” olarak adlandırılmaktadır. Termik santralin çevrede yaratacağı etkilerin, alanında uzman kişiler tarafından açıklanması ve onların da mücadeleye katılması, kamuoyu oluşturmada etkili olmaktadır. Çevre hareketlerinde toplumun her statüsünden insan yer almaktadır. Bu bağlamda Bartın-Amasra’daki çevre hareketleri yerel katılım açısından önemli bir örnek oluşturmaktadır.

Çevre hareketine katılım durumu, kişilerin öğrenim, meslek, ikamet süresi ve ev sahipliği durumlarına göre farklılık göstermektedir. Her ne kadar öğrenim durumu ile çevreye karşı duyarlılık arasında doğru bir orantı olsa da çevreyi korumak adına yapılan sivil girişimlere katılım konusunda, öğrenim düzeyi daha yüksek olanların, bu hareketlere katılım hususunda daha az düzeyde oldukları anlaşılmaktadır. Çünkü öğrenim durumu yükseldikçe, çevre hareketine katılımın düştüğü görülmektedir. Bu durum, eğitilmiş kesiminde, çevre bilincinin olmadığı veya çevreye karşı duyarsız olduğu anlamına gelmemelidir. Eğitim durumu yükseldikçe, kişileri herhangi bir konu için yönlendirmede bulunmanın daha zor olduğunun göstergesidir. Örgütlü bir şekilde hareket edebilmek, bilinçli olmayı ve eğitimi gerekli kıldığı açıktır. Bartın-Amasra’da eğitilmiş ve bilinçli bir kesimin örgütlenerek yerel halkı da çevre hareketine katılmaları yönünde öncülük ettikleri anlaşılmaktadır.

Yine çevreyi koruma adına yapılan harekete katılanların çoğunlukla esnaf, işçi, serbest meslek ve öğretmenlerin olduğu görülmektedir. En az katılım gösteren kesim ise memurlar ve öğrenciler olmuştur. Herhangi bir kamu kurumunda devlet memuru olarak çalışanların, tabii oldukları disiplin süreci bakımından çevre hareketlerine katılım göstermemeleri kabul edilebilir. Bununla birlikte, kamu görevlisi olan öğretmenlerin çevre hareketlerine katılım göstermesi, bu durumun kabul edilebilirliğini farklılaştırmaktadır. Çevre hareketine katılım hususunda, öğrenci düzeyinde katılımın düşük kalması ise düşündürücüdür. Bu durum, gerek milli eğitim düzeyindeki gerekse yükseköğretim düzeyindeki, çevre ile ilgili müfredatın yeteri kadar öne çıkarılmadığının göstergesidir. Yörede, on yıldan fazla süredir ikamet edenlerin de çevre hareketine katılım oranlarının yüksek olduğu görülmektedir. Aynı şekilde, ev sahipliği durumu da katılım oranını artırmaktadır. Çünkü ev sahibi olanların katılım düzeyi daha fazladır. Bu kapsamda, yaşanan yerleşmeye olan aidiyet duygusunun gelişmiş olması, o yöreye olan çevre kaygısını da artırmaktadır.

Çevre hareketine katılım ile çevre bilinci arasında doğru orantı olduğunu ifade edebilmek mümkündür. Bununla birlikte, çevreyi kirletene ve/veya çevreye karşı işlenen bir suça karşı da tepki göstermek de çevre bilincini gerekli kılmaktadır. Nitekim çevreyi kirletenlere karşı müdahalede bulunacağını ifade eden katılımcıların, aynı zamanda çevre hareketleri içinde yer alanlar olduğu anlaşılmaktadır. Yine bu katılımcıların, çevre dostu ürünler kullandığı ve kendilerini çevreci olarak tanımladıkları görülmektedir. Çevre sorunlarına karşı farkındalıkları bakımından ise yine çevre hareketine katılanların, katılmayanlara oranlara daha yüksek düzeyde olduğu anlaşılmaktadır.

Yörede yapılması planlanan termik santralin, yerel halkın nezdinde sosyo-ekonomik etkisinin ölçülmeye çalışıldığı önermelerde ise; termik santralin ekonomik faydadan çok çevreye karşı daha zararlı olacağı düşünülmektedir. Yine yörenin geleneksel yapısı bozularak, turizmin de olumsuz etkileneyeceği ifade edilmektedir. Termik santralin kurulmasıyla birlikte yalnızca yörede yaşayan insanların değil aynı zamanda bitkilerin ve deniz canlılarının da bundan olumsuz etkileneyeceği düşünülmektedir. Bu anlamda, termik santralle birlikte sadece yörenin değil, zamanla tüm bölge habitatının bundan zarar göreceği, katılımcılar tarafından ifade edilmektedir. Çevre hareketi içinde yer almayan katılımcıların ise; termik santralin bölgenin tanıtımına olumlu katkı sağlayacağı ve ekonomik faydasının olacağı düşüncesinde oldukları görülmektedir. Termik santralin kurulmasıyla birlikte bölgede sağlayacağı istihdam olanaklarına rağmen, kendilerini işsiz olarak tanımlayan katılımcıların da çevre hareketlerine katıldığı görülmektedir.

Çevre hareketine katılanlar, belediyenin termik santralin kurulmaması için mücadele ettiğini ancak merkezi yönetimin santralin kurulması için ısrarcı olduğunu ifade etmektedir. Bartın-Amasra'da termik santrale karşı ortaya çıkan çevre hareketlerinin, insanların çevreye yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilediği görülmektedir. Katılımcılara göre; gösteriler neticesinde çevreye karşı duyarlılığın arttığı ve gösterilerin her ne kadar termik santralin kurulmamasına yönelik olsa da yerel halkta çevre bilincinin oluşturulması bakımından faydalı olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Bu anlamda, hangi türden bir yatırım olursa olsun, çevre aleyhine olduğu düşünülen ve çevre hareketleri ile karşı çıkan yatırımların, kişilerde çevre bilincini oluşturduğu açıkça ortaya çıkmaktadır.

Etik Standart ile Uyumluluk

Çıkar Çatışması: Yazarlar herhangi bir çıkar çatışmasının olmadığını beyan eder.

Etik Kurul İzni: Bu çalışma için etik kurul iznine gerek yoktur.

Finansal Destek: Bulunmamaktadır. Bu makale "Çevre Bilincinin Oluşturulmasında Çevre Hareketlerinin Etkisi: Bartın-Amasra Örneği" isimli Yüksek Lisans tezinden üretilmiştir.

KAYNAKÇA:

- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S. ve Yıldırım, E. (2012), **Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri - SPSS Uygulamalı**, 7. Baskı, Sakarya: Sakarya Kitabevi.
- Atasoy, E. (2019), **İnsan-Doğa Etkileşimi ve Çevre İçin Eğitim**, 2. Baskı Bursa: Sentez Yayıncılık.
- Atmış, E. (2017), **Amasra'daki Termik Santral Süreci ve "Termiksiz yaşam mücadelesi"**. Atatürkçü Düşünce Derneği – Düşün Dergisi, 9-14.
- Aygün, B., ve Şakacı, B., K., (2015), **Türkiye'de Çevreye Doğrudan Odaklı Çevreci Hareketler Ve Çevresel Yaklaşımları Üzerine Bir Deneme**, Mart 28, 2022 tarihinde <https://www.ayk.gov.tr/wp-content/uploads/2015/01/AYG.pdf>
- Balkaya, F. (2014), **Yeni Toplumsal Hareket Çeşidi Olarak Çevreci Hareketler**. Küresel İktisat ve İşletme Çalışmaları Dergisi, 3(5), s.41-50.
- Cansaran, D. (2019), **Sürdürülebilir Kentler İçin Çevre Bilinci**, 1. Baskı, Ankara: Gece Akademi.
- Çımrın, F. K. (2015), **Bergama Köylü Hareketinin Dünü Ve Bugünü**. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 14(53), 310-317.
- Çobanoğlu, Y., (2014), **Türkiye'de Ekolojik Hareketler: Yerelden Evrensele (Bergama, Muğla Ve Tunceli Örnekleri)**, Tunceli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2(4), s. 105-128.
- Duru, B. (1995), **Çevre Bilincinin Gelişim Sürecinde Türkiye'de Gönüllü Çevre Kuruluşları**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Erten, S. (2004), **Çevre Eğitimi Ve Çevre Bilinci Nedir, Çevre Eğitimi Nasıl Olmalıdır?**. Çevre ve İnsan Dergisi, 65(66), s.1-13.
- Etik Araştırma. (2021), **Hata Payı Hesaplama**, <http://etikarastirma.com/tr/icerik/bilgi-merkezi/10> (Erişim Tarihi: 09.02.2021).
- Güler, Ç., Vaizoğlu, S. A. ve Tekbaş, Ö. F. (2002), **Çevre Bilinci**. Tekeli, İ. (Ed.), Türkiye Bilimler Akademisi Raporları Sayı: 1 - Türkiye İçin Sürdürülebilir Kalkınma Öncelikleri – Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi (Johannesburg) İçin TÜBA'nın Görüşü içinde (s. 29-32). Ankara: TÜBİTAK Matbaası.
- Gürbüz, S. ve Şahin, F. (2017), **Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri – Felsefe-Yöntem-Analiz**, 4. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Işık, G. (2015), **Sanaldan Sokağa Toplumsal Hareketler**, 2. Baskı, Ankara: Nobel Yayın.
- Kazaz, G. (2016), **Termiğin Gölgesinde Bir Yaşam. Türkiye'nin Kömür Hikayeleri** içinde (s. 32-45). Nisan 25, 2020 tarihinde <http://yesildusunce.org/dl/uploads/TURKIYENINKOMUR-HIKAYELERI-WEB-DESING.pdf> adresinden alındı.
- Keleş, R. (2015), **100 Soruda Çevre, Çevre Sorunları ve Çevre Politikası**, 2. Baskı, İzmir: Yakın Kitabevi.
- Şendeniz, Ö. (2016), **Doğu Karadeniz'de HES Mücadelesinin Dönüştürdükleri: Rize-Fındıklı Örneği**. (Der.: D. Yıldırım ve E. Haspolat), Değişen Karadeniz'i Anlamak, s.445-466. Ankara: Phoenix Yayınevi.
- Tunç, A., Ö., Ömür, G., A., ve Düren, Z., (2012), **Çevresel Farkındalık**, İ.Ü Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, No:47, s. 227-246.
- URL-1 **Bartın Platformu Hakkında**. (2019), Mart 26, 2022 tarihinde <https://www.facebook.com/bartınplatformu/about/> adresinden alındı.

URL-2 2014-2023 **Batı Karadeniz Bölge Planı Analizler**. (2013), Mart 27, 2022 tarihinde <https://bakkakutuphane.org/upload/flip-page/2014-2023-Bati-Karadeniz-BolgePlani-Analizler/HTML/files/assets/common/downloads/publication.pdf> adresinden alındı.

URL-3 Türkiye’de **Etki Değerlendirme Süreçleri ve Sağlık**. (2019), Mart 27, 2022 tarihinde <http://www.tema.org.tr/folders/14966/categorial1docs/97/T%C3%BCrkiye%27deki%20Etki%20De%C4%9Ferlendirme%20S%C3%BCre%C3%A7leri%20ve%20Sa%C4%9Fl%C4%B1k.pdf> adresinden alındı.

Ünder, H. (1996), **Çevre Felsefesi**, Ankara: Doruk Yayıncılık.

EXTENDED SUMMARY

As a result of the urbanization movement and rapid population growth that emerged with industrialization, environmental problems have become increasingly global. Efforts to increase environmental awareness started with the global environmental problems becoming unavoidable. The most effective method to prevent environmental problems is undoubtedly to have environmental awareness. Creating environmental awareness in all societies, from local to global, is necessary for a livable and sustainable environment. It is important to create awareness in order to establish a balance between human-environment-society. The method of achieving this is to act with the awareness that every creature in the environment is a part of the ecosystem, and not to add instrumental value to the environment.

The first environmental movements in Turkey emerged as a reaction to environmental problems at the local level. It is aimed to put pressure on the competent authorities not to make investments that may cause environmental problems. Projects for economic development, which may cause environmental pollution in the long run, are met with reaction from the local people. In this sense, the concern that the environment and especially the livelihoods of the local people will be negatively affected, directs people to environmental movements in an organized or unorganized way.

Today, the need for energy resources is increasing with technological progress, increasing population and economic development. Initiatives to meet the increasing energy need are negatively received by the local people as well as environmental organizations. The local people, who think that the desired energy investments will negatively affect their living spaces in terms of the environment, show resistance. The number of environmental movements in Turkey is increasing with the organized environmental movements supporting the local people. One of the environmental movements in question emerged against the thermal power plant to be established in Amasra. The environmental movement here can set an example for other environmental movements in Turkey. Because the legal and social struggle against the construction of the thermal power plant is carried out by the local people with 120 institutional representations.

The starting point of environmental movements in Amasra is the thought that the thermal power plant will cause negative effects on the health of the people, the environment and the local economy. People from all levels of society take part in environmental movements. In this context, environmental movements in Amasra constitute an important example in terms of local participation. It is clear that being able to act in an organized way requires being conscious and training. It is understood that an educated and conscious group organized in Amasra and led the local people to participate in the environmental movement. It is possible to state that there is a direct proportion between participation in the environmental movement and environmental awareness. Likewise, reacting to a pollutant or a crime committed against the environment also requires environmental awareness. As a matter of fact, those who intervene against those who pollute the

environment are also involved in environmental movements. In terms of their awareness of environmental problems, it is understood that those who participate in the environmental movement are at a higher level than those who do not.

Education, occupation and property ownership affect participation in the environmental movement. As the level of education increases, the sensitivity towards the environment increases. However, as the level of education increases, the level of participation in environmental movements decreases. Therefore, the higher the level of education, the more difficult it is to persuade or direct people about anything. However, being organized and conscious is possible with education. It is understood that the educated people in Amasra organized the local people to participate in the environmental movement.

It is thought that the thermal power plant planned to be built in Amasra will be of little economic benefit to the people living in the region, but the damage to the environment will be high. It is stated that with the thermal power plant, tourism will be adversely affected first, and the traditional structure of the region will deteriorate in the process. At the same time, with the construction of the thermal power plant, there is a concern that it will adversely affect not only the people living in the region, but also plants, sea creatures and local habitats.